

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslag nr. B 92 går ud på, at regeringen pålægges at ændre adgangen til politiets efterretningstjenesters arkiver, således at borgerne får mulighed for at se deres egne sager i mindst samme omfang, som borgerne har i Norge og Sverige.

Beslutningsforslaget går endvidere ud på, at regeringen pålægges at fremsætte lovforslag, som indebærer, at der oprettes et uafhængigt ankenævne, hvortil afslag på arkivadgang kan indbringes.

Det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at baggrunden for forslaget bl.a. er, at en række forskere har fået adgang til PET's arkiver og dernæst har offentliggjort personoplysninger for disse arkiver, uden at de berørte personer selv har haft adgang til arkiverne hos PET.

Ifølge forslagens bemærkninger er det i den forbindelse forslagsstillernes opfattelse, at personer, der er omtalt i PET's arkiver, som minimum bør kunne få adgang til de samme oplysninger som forskere.

I spørgsmålet om indsigt i PET's arkiver vil jeg først understrege, at det som bekendt er sådan, at der ifølge PET's faste praksis i almindelighed ikke kan gives aktindsigt i oplysninger, som PET har om en person. Baggrunden er, at det vil kunne skade PET's virksomhed, hvis man gav en person indsigt i oplysninger, som efterretningstjenesten har om den pågældende.

Efterretningstjenesten modtager således i vidt omfang oplysninger fra samarbejdspartnere i ind- og udland, og det er en forudsætning for modtagelsen af disse oplysninger, at de alene anvendes til efterretningsmæssig brug og ikke videregives til andre. Hvis PET tilsidesætter hensynet til samarbejdspartnere og kilder, vil det ikke blot konkret kunne bringe kilder og andre personer i fare, men tillige mere generelt kunne få den effekt, at tjenesten ikke fremover modtager relevante oplysninger. En sådan udvikling ville påvirke tjenestens effektivitet til skade for sikkerheden i Danmark.

Hvis man ser bort fra historiske sager, er det herudover sådan, at det bærende hensyn bag den omtalte praksis er, at det selvsagt vil kunne skade en efterretningsstjenestes mulighed for at udføre sine opgaver, såfremt en person gennem aktindsigt kan få at vide, om vedkommende er i tjenestens søgelys.

PET oplyser i almindelighed heller ikke, at efterretningstjenesten ikke er i besiddelse af oplysninger om en person. Det skyldes, at det også vil kunne skade efterretningstjenestens virksomhed, hvis personer, om hvem efterretningstjenesten ingen oplysninger har, fik dette at vide. Gjorde man det, ville en person, der ikke fik denne oplysning, modsætningsvis kunne slutte, at efterretningstjenesten er i besiddelse af oplysninger om den pågældende.

Spørgsmålet om den enkelte borgers adgang til at få indsigt i PET's materiale er blandt de spørgsmål, som udvalget om politiets og forsvarrets efterretningstjenester, det såkaldte Wendler Pedersen-udvalg, har til opgave at se på. Dette udvalg skal bl.a. overveje spørgsmål om den enkelte borgers adgang til at få oplysningen om, hvorvidt vedkommende er registreret i efterretningstjenestens registre. Udvalget skal herunder overveje, om der kan etableres en særlig oplysningsordning, der giver adgang til oplysninger om efterretningstjenesternes registrerede af personer i en tidligere afsluttet periode. I den forbindelse er udvalget blevet anmodet om at overveje en ordning svarende til den historiske indsigtssystem, der har været etableret i Norge.

Når det gælder indsigt i PET's arkiver, er der altså tale om et spørgsmål, som Wendler Pedersen-udvalget har til opgave at se på. Udvalget kan i sine overvejelser på dette område bl.a. inddrage de særlige retssikkerhedsmæssige spørgsmål, som forslagsstillerne peger på, nemlig det forhold, at der kan være tilfælde, hvor f.eks. en forsker får adgang til oplysninger hos PET, uden at den person, som oplysningerne vedrører, selv har fået en sådan adgang.

Jeg vil i den forbindelse gerne fremhæve, at jeg er enig med forslagsstillerne i, at det kan udgøre et retssikkerhedsmæssigt problem, såfremt en forsker eller journalist offentliggør følsomme personoplysninger, som vedkommende har fået en særlig adgang til gennem PET's arkiver.

Netop for at varetage et retssikkerhedsmæssigt hensyn til personer, der kan være omtalt i arkiverne, er der i en række tilfælde, i forbindelse med at forskere og journalister har fået adgang til PET's arkiver, stillet vilkår om ikke at offentliggøre f.eks. personfølsomme oplysninger. Dette fremgår bl.a. af en notits fra PET, som jeg har sendt til Retsudvalget ved besvarelsen af nogle spørgsmål til beslutningsforslaget.

Hertil kommer, at PET, som det også fremgår af den pågældende notits, i visse tilfælde har meddelt personer adgang til indsigt i oplysning-